

tvangsindgreb over for en mistænkt person, og den pågældende ikke på forhånd kan underrettes herom, jf. lovudkastets § 5, stk. 4. I den forbindelse henvises til retsplejelovens §§ 784 og 785 om advokatbeskikkelse ved indgreb i meddelelseshemmeligheden. Endelig anfører Advokatrådet at lovudkastets § 6, stk. 2, om undtagelsesvis fravigelse af myndighedernes pligt til at forevise legitimation ikke kan tiltrædes. Det må efter rådets opfattelse ikke forekomme, at en offentlig myndighed under udførelsen af et tvangsindgreb kan undlade at forevise legitimation.

Proportionalitetsprincippet er et almindelig anerkendt forvaltningsretligt princip. Justitsministeriet finder derfor ikke anledning til i lovforslagets bemærkninger at fremhæve, at proportionalitetsprincippet også gælder på andre lovgivningsområder, hvor princippet ikke er udtrykkeligt fastsat.

Efter Justitsministeriets opfattelse er lovforslagets undtagelsesbestemmelser i § 5, stk. 4, om fravigelse af bl.a. underrettingspligten udtryk for en hensigtsmæssig balance mellem en effektiv kontrol med virksomhederne mv. og den enkeltes retssikkerhed. Der henvises herved til pkt. 3.3.9.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Justitsministeriet finder ikke grundlag for at foreslå, at der beskikkes en advokat, såfremt en myndighed agter at anvende tvangsindgreb over for en mistænkt person, og den pågældende ikke på forhånd underrettes herom. Det bemærkes herved, at en myndighed efter lovforslaget kun kan foretage et tvangsindgreb mod en mistænkt person, hvis der foreligger et samtykke, eller hvis tvangsindgrebet alene gennemføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf. I disse tilfælde er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke behov for beskikkelse af advokat. Er formålet med et tvangsindgreb at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af en straffesag, vil retsplejelovens regler om ransagning mv. finde anvendelse, jf. lovforslagets § 9, stk. 1, herunder bl.a. retsplejelovens § 799, som giver mulighed for advokatbeskikkelse i de særlige tilfælde, hvor der kan foretages hemmelig ransagning.

Justitsministeriet finder ligesom Retssikkerhedskommissionen, at der i særlige tilfælde kan opstå situationer, hvor afgørende hensyn taler

for, at en forvaltningsmyndighed kan undlade at fremvise legitimation. Som eksempel kan nævnes tilfælde, hvor en part udviser en truende adfærd. I lovforslagets § 6, stk. 2, er det derfor fastsat, at forevisning af legitimation helt eller delvist kan fraviges, hvis afgørende hensyn taler for det.

Frederiksberg Kommune anfører, at proportionalitetsprincippet allerede i dag efterlevs af myndighederne, hvorfor kommissionens forslag om lovfæstelse af princippet er uden betydning. Ligeledes finder kommunen, at det foreslåede krav til myndigheder om at foretage tvangsindgreb så skånsomt som muligt er uden betydning, idet myndighedernes tvangsindgreb altid foretages så skånsomt som muligt. For så vidt angår kommissionens forslag om underretning af virksomhederne m.v. forud for et tvangsindgrebs gennemførelse, bemærker kommunen, at forslaget vil medføre øget bureaukrati og mere sagsbehandling. Endelig anfører kommunen i forbindelse med kommissionens forslag om udarbejdelse af rapporter ved konstaterede lovovertrædelser, at der allerede i dag i vidt omfang udarbejdes notater om tilsyns- og kontrolbesøg.

Som anført ovenfor er det Justitsministeriets opfattelse, at der ikke er grundlag for at antage, at lovforslagets regler i kapitel 2 vil medføre et mærkbart merarbejde for forvaltningsmyndighederne.

6. Forholdet til strafferetsplejen ved gennemførelse af tvangsindgreb (§ 9)

Advokatrådet kan tiltræde kommissionens forslag.

Specialarbejderforbundet i Danmark anfører, at forslaget er meget vidtgående.

Landsorganisationen i Danmark (LO) vurderer, at en gennemførelse af kommissionens lovudkast vil få alvorlige konsekvenser for Arbejdstilsynets mulighed for at forebygge arbejdsskader og føre tilsyn med arbejdsmiljøet på virksomheder m.v. De foreslåede regler vil således medføre, at politiet må overtage undersøgelsen af arbejdsforholdene i tilfælde, hvor en ulykke kan føre til en straffesag. Herved kan Arbejdstilsynet ikke længere foretage en nærmere undersøgelse af det strafbare forhold f.eks. med henblik på udstedelse af påbud m.v. Arbejdstilsynet vil endvidere efter lovudkastet være afskåret fra at sikre relevante beviser f.eks. fotografi-